

Nem jeleníthető meg a csatolt kép. Lehet, hogy a fájlt áthelyezték, átnevezték vagy törölték. Győződjön meg arról, hogy a csatolás a megíráskor fájla és helyre jut...

Szakmai Hírlevél

Nem jeleníthető meg a csatolt kép. Lehet, hogy a fájlt áthelyezték, átnevezték vagy törölték. Győződjön meg arról, hogy a csatolás a megíráskor fájla és helyre m...

**SzocioNet Dél-Dunántúli
Regionális Módszertani
Humán Szolgáltató Központ**

Nem jeleníthető meg a csatolt kép. Lehet, hogy a fájlt áthelyezték, átnevezték vagy törölték. Győződjön meg arról, hogy a csatolás a megíráskor fájla és helyre jut...

Nem jeleníthető meg a csatolt kép. Lehet, hogy a fájlt áthelyezték, átnevezték vagy törölték. Győződjön meg arról, hogy a csatolás a megíráskor fájla és helyre jut...

**2011. április
VIII. évfolyam 1. szám**

Nem jeleníthető meg a csatolt kép. Lehet, hogy a fájlt áthelyezték, átnevezték vagy törölték. Győződjön meg arról, hogy a csatolás a megíráskor fájla és helyre jut...

TARTALOM

FÓKUSZBAN A JELZŐRENDSZER.....	3
FÓKUSZBAN A JELZŐRENDSZER.....	5
TELEPÜLÉSI TANÁCSKOZÁS.....	5
TELEPÜLÉSI TANÁCSKOZÁS – KAPOSVÁR.....	7
BEMUTATKOZIK AZ INDIT KÖZALAPÍTVÁNY „TÜKÖR” SOMOGY MEGYEI DROGAMBULANCIA ÉS KAPOSVÁR SZENVEDÉLYBETEGEK NAPPALI ELLÁTÓJA.....	16
ESETISMERTETÉS: AVAGY „AZ UTOLSÓ ESÉLY”.....	18
MAGÁNTANULÓ.....	22
MEGJELENT A GYERMEKVÉDELEM NAGY KÉZIKÖNYVE.....	23

FÓKUSZBAN A JELZŐRENDSZER

Az észlelő- és jelzőrendszer működtetése a gyermekjóléti szolgálatoknál

Az észlelő- és jelzőrendszer működtetése a gyermekjóléti szolgáltató összes szakdolgozójától jelentős mennyiségű munkát, időt igényel.

A rendszert optimálisan működtetni kizárólag akkor lehetséges, ha a családgondozók egyéb munkái (eseti gondozás, szabadidős programokban való részvétel, stb.) nem töltik ki teljes munkaidejüket, vagyis munkaidejük egy részét rendszeresen az észlelő- és jelzőrendszer működtetésével tölthetik.

A gyermekjóléti szolgálat egyfajta generátorszerepet tölt be a folyamatban:

- a) megkeresi a jelzőrendszer tagjait, vagyis az intermediereket
 - b) szervezi, működteti a jelzőrendszert;
 - c) ösztönzi a tagokat az együttműködésre, ennek érdekében esetmegbeszéléseket szervez, tanácskozást tart;
 - d) fogadja a jelzéseket, és a szükséges szakmai intézkedéseket megteszi, illetve kezdeményezi;
 - e) a gyermekjóléti szolgálat felhívja a jelzőrendszer tagjait jelzési kötelezettségük írásban – krízishelyzet esetén utólagosan – történő teljesítésére;
 - f) a gyermekjóléti szolgálat a jelzőrendszer tagjainak bármely gyermek veszélyeztetettségével kapcsolatos jelzését fogadja, és a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség enyhítése, megszüntetése érdekében;
 - g) a gyermekjóléti szolgálat az intézkedéséről tájékoztatja a jelzést tevőt.
- Azonban mindebből nem feltételezhető az, hogy csupán a gyermekjóléti szolgálat szakmai – illetve természetesen a gyermek legjobb – érdekét szolgálja a rendszer.

Az együttműködés során, arra a tényre kell alapozni, hogy a potenciális vagy veszélyeztetett **klienskörre egyetlen szakember sem láthat rá teljes mértékben, viszont mindenki rálát bizonyos mértékben.**

A hálózati működés mintegy keretbe foglalja a helyi gyermekvédelmi szereplők észlelő-jelzőrendszerként való működésének folyamatát.

A jelzőrendszer kiépítésének kérdése hogy miképpen lesz a jogszabály által felsorolt sok szereplőből jól működő hálózat. Pusztán a jogszabályra alapozva sok esetben csak látszat-együttműködés érhető el. **A közös érdekek mentén, közös célok kitűzésével érhető el a tényleges hálózati működés.**

Az észlelő és jelzőrendszer alapvető feladata észlelés, jelzés, vagyis segítség kérése a probléma megoldására. A jól működő jelzőrendszer alapvetően a hatékony információcseréből indul ki – tudja, hogy mikor, hogyan és milyen információtartalommal jelezzen, illetve észleli a jelzésének hatását azáltal, hogy a gyermekjóléti szolgálat érdemben reagál a jelzésre.

Le kell szögezni, hogy a **jelzőrendszeri tagok feladata nem az, hogy mindig azonnal jelezzenek a gyermekjóléti szolgálat felé**, amennyiben problémát érzékelnek. **A jelzőrendszeri tagok alapvető feladata az, hogy a gyermeket érintő, veszélyeztető probléma észlelésekor saját szakmai eszköztárukat mozgósítva avatkozzanak be**, saját szakterületük szabályait és a gyermek legjobb érdekét szem előtt tartva! Amennyiben olyan, a gyermeket veszélyeztető problémát érzékelnek, melynek megoldásában nem kompetensek, haladéktalanul jelzéssel kell élniük a gyermekjóléti szolgálat felé, akkor is, ha annak csak a gyanúja áll fenn (pl. abúzus).

A jelzést tevő feladata nem szűnik meg a jelzés megtevését követően. A problémafeltárás, és problémamegoldás folyamatába be kell vonni a jelzőrendszeri tagokat.

Az észlelést, a jelzést és az arra történő **reagálást közös döntésnek, majd közös tevékenységnek kell követnie.**

Ezt segítő, előkészítő módszer az **esetkonferencia**, mely egy interprofesszionális együttműködési forma.

Az esetkonferencia olyan szakemberekkel dolgozik, akik mindegyike valamilyen szinten érdekelt a gyermek/család problémájának megoldásában. Az **esetkonferencia célja** a szolgáltatást igénybevevő gyermeket és családot érintő **információk cseréje, azok rögzítése, a feladatok meghatározása, illetve elosztása a résztvevő szakemberek és egyéb meghívottak között.** Az esetkonferenciát írásos megkeresés előzi meg, melyben az esetgazda arról is tájékoztatja a meghívottat, hogy távolmaradása esetén írásban küldje meg a rendelkezésére álló információkat. Az ülésről feljegyzés, emlékeztető készül, amelyet valamennyi meghívott

Az eredmény megéri a befektetett energiát; a közös döntés és felelősségvállalás, valamint a beavatkozás megvalósításában való tevőleges részvétel végső soron a jelzőrendszer hatékony és optimális együttműködése.

A gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer működésének éves összegzése, értékelése az **éves jelzőrendszeri tanácskozás** keretében valósul meg.

A tanácskozáson arra is sort kell keríteni, hogy kiderüljön, az egyes résztvevők hogyan fogják fel a településre jellemző (gyermekvédelmi) problémákat. A résztvevők problémafelfogása megmutatja támogatásukat és elköteleződésüket a problémára irányuló cselekvésekben; ha a résztvevők valamit nem értékelnek problémaként – vagy nem olyan módon, ahogyan azt a gyermekjóléti szolgálat látja –, akkor nem lesznek fogékonyak a gyermekvédelmi „üzenetekre”, és nem lesznek hajlandók aktívan együttműködni a problémára irányuló cselekvésekben.

A jelzőrendszeri hálózatba való beillesztés, valamint a hálózat érzékenyítésének, képzésének és kompetenssé tételének elősegítésére alkalmas a **szakmaközi megbeszélés**, mely az esetmegbeszélés egyik fajtája a helyi gyermekvédelmi rendszerben. A gyermekjóléti szolgálat és a jelzőrendszer

tagjainak képviselői között, előre meghatározott témakörben, évente legalább hat alkalommal szakmaközi megbeszélésre kerül sor. Ezen forma segíti:

- a közös fogalomhasználat kialakítását,
- a súrlódási pontok felszámolását,
- a tagok együttműködési készségének erősítését,
- az együttműködés hatékonyságát, erősítését,
- kompetenciák tisztázását,
- a konstruktív együttműködést,
- egymás kölcsönös megismerését,
- kapcsolatrendszer szélesítését,

- az információcsere módozatainak kialakítását,
- az együttgondolkodást,
- a feladatok, kötelezettségek meghatározását,
- a tagok tevékenységének összehangolását,
- a közösen hozandó döntések megszületését,
- a válaszadást a felmerülő speciális problémákra,
- a jelzőrendszeri tagok speciális gyermekvédelmi ismereteinek bővítését,
- a kölcsönös adatszolgáltatás mikéntjének és az együttműködés szükségességének egyértelműsítését,
- egységesebb szempontrendszer kialakítását.

A szakmaközi megbeszélés szervezése, lebonyolítása a gyermekjóléti szolgálat feladata. A témák a – jelzőrendszeri tagok visszajelzései alapján kerülnek meghatározásra. Társulásban működő gyermekjóléti szolgálatokkal szemben nem elvárás, hogy településenként külön-külön 6-6 szakmaközi megszólalást tartson – a témák, illetve az egyes települések jelzőrendszereinek mérete, szervezeti struktúrája (pl. több település iskoláinak összevonása) indokoltá teheti a közös fórumok szervezését.

A teljes anyag elérhető:

http://84.206.8.166:81/data/9/1292508167gyjsz_jelzorendszer_1_2010._majus_.pdf

FÓKUSZBAN A JELZŐRENDSZER

Települési tanácskozás

A települési önkormányzatok képviselő testületének, illetve közgyűlésének a gyermekjóléti és gyermekvédelmi rendszer áttekintése céljából évente átfogó értékelést kell készíteni. Erről a (többször módosított) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv., (továbbiakban Gyvt.) a 96.§ (6) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„A helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig – a külön jogszabályban meghatározott tartalommal – átfogó értékelést -testület, illetve a közgyűlés megtárgyal. Az értékelést meg kell küldeni a megyei gyámhivatalnak. A megyei gyámhivatal az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a helyi önkormányzat felé. A helyi önkormányzat hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a megyei gyámhivatal javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.” Az átfogó értékelés alapját képezi a gyermekjóléti szolgálat által szervezett éves tanácskozás, melyen **át kell tekinteni**

a település gyermekvédelmi rendszerének működését, és javaslatot kell tenni annak lehetőség szerinti javítására.

Jelen módszertani ajánlásban megfogalmazzuk:

- a tanácskozás célját
- a résztvevők körét,
- feladataikat,
- a tanácskozás formáját,
- a tanácskozás munkamódját.

A tanácskozás célja:

Az adott településen gyermekjóléti, ill. **gyermekvédelmi feladatot ellátó szakemberek, saját tevékenységüket bemutatva segítsék a település gyermekvédelmi rendszerének egységes áttekintését.** Értékeljék éves munkájukat, számoljanak be arról, hogy milyen feladatokat oldottak meg és azok mennyiben voltak eredményesek!

Tárják fel, hogy mi segítette, mi nehezítette vagy akadályozta munkájukat! Egymás értékelését meghallgatva **közös stratégiát dolgozzanak ki** a feladatok színvonalasabb ellátása érdekében!

Résztevők köre:

A tanácskozáson a település **minden gyermekintézményének és gyermekekkel foglalkozó szervezetének képviselői részt vesznek, hogy az értékelés, áttekintés teljes körű legyen,** valamint a feladatok meghatározása és felvállalása megtörténhessen.

Meghívottak a Gyvt-ben meghatározott jelzőrendszeri tagok, a fiatalok hivatásos pártfogója, az önkormányzati képviselőtestület mindazon tagjai, akik a gyermekvédelem terén döntéshozók, illetve döntési szerepet töltenek be: polgármester, alpolgármester, érintett bizottság(ok) elnöke(i), valamint a hivatal részéről a jegyző, irodavezető, gyámhatóság és gyámhivatal vezetője; továbbá a gyermek- és ifjúsági szervezetek képviselői ... stb. Beszámol, tájékoztatást ad: az önkormányzat gyermekvédelmi szakterületet irányító osztálya, vagy irodavezetője, a jegyzői hatáskört gyakorló osztály, ill. személy, a gyámhivatal; a gyermekjóléti-, a családsegítő szolgálat/szolgáltatást nyújtó; a bölcsőde, óvoda, iskola, nevelési tanácsadó, a védőnői szolgálat, a házi gyermekorvosi ellátás képviselője, a rendőrség, és azon civil és egyházi,

illetve társadalmi szervezetek, akik, ill. amelyek éves tevékenységük során gyermekvédelmi feladatot láttak el. Ahol több, azonos feladatot ellátó intézmény (bölcsőde, óvoda, iskola, stb.) működik, javasolt, hogy maguk közül választott képviselő fogja össze az érintett terület tapasztalatait.

Feladataik:

A beszámolókat tartalmazzák a szolgáltatást nyújtó saját éves gyermekvédelmi tevékenységét és értékelését. Tárják fel a problémákat, és azokra közösen keressenek megoldásokat. Fontos a sikerek bemutatása, mely segít a jó megoldási módok megtalálásában. A megoldásokban törekedni kell az együttműködésre

A további teendők meghatározásában mindenki aktívan vegyen részt.

A tanácskozás formája fórum; mely :

- rövid, tömör beszámolókból,
- a hozzájuk kapcsolódó észrevételekből (helyi adottságoktól függően ezek megvitatása szekcióülések formájában is megvalósulhat),
- célok megfogalmazásából,
- közös cselekvési terv kidolgozásából és
- annak ütemezéséből

A tanácskozás munkamódja:

A település nagyságától, adottságától függően **egyes szakterületekre, intézményekre lebontva,** a beszámoló időtartama lehetőség szerint a 10 percet ne haladja meg. A fórum levezetése a település nagyságától függően eltérő lehet:

- nagyobb városokban, a résztvevők nagy száma esetén indokolt lehet a moderátor tevékenysége.

A tanácskozásnak nem lehet sem célja, sem feladata konkrét esetek megbeszélése és szakmai előadások megtartása. A tanácskozásról a gyermekjóléti szolgálat emlékeztetőt készít, melyet a résztvevőknek megküld.

Az emlékeztető tartalmazza a megfogalmazott célokat, és az önkormányzat felé tett ajánlásokat, javaslatokat.

Forrás: MOGYESZ Konszenzus kiadvány 2003

TELEPÜLÉSI TANÁCSKOZÁS – KAPOSVÁR

A SzocioNet DDRMHSZKK Gyermekjóléti Csoportja szervezésében 2011. március 12-én került sor az éves jelzőrendszeri tanácskozásra, Kaposvár város Polgármesteri Hivatala dísztermében.

A tanácskozás szakítva a korábbi hagyományokkal "A tankötelezettség teljesülésével, valamint az iskoláztatási támogatás felfüggesztésével" kapcsolatos gyakorlati problémákra fókuszált.

A tanácskozást megnyitotta, és köszöntőt mondott **Szabó János** Igazgató.

A megnyitót követően **Jászberényi Ágnes** Csoportvezető ismertette a Gyermekjóléti Csoport 2010-es évi tapasztalatait.

A tanácskozáson az alábbi szakemberek tartottak előadást:

- Jászberényi Ágnes Csoportvezető (SzocioNet DDRMHSZK)
- Batthyányi Beáta Irodavezető helyettes (K.M.J.V. Polgármesteri Hivatal Szociális és Gyermekvédelmi Iroda)
- Nagyné Korenika Magdolna Gyermekvédelmi koordinátor Kodály Zoltán Központi Iskola
- Agócs Attila Igazgató (Építőipari, Faipari Szakképző Iskola és Kollégium)
- Dr Riedel Tamás Hivatalvezető (K.M.J.V. Polgármesteri Hivatal Gyámhivatala)
- Gyurka Adrián Főelőadó Bűnügyi Osztály Megelőzési Csoport
- Dr. Futó Katalin pszichiáter szakorvos – Somogy Megyei Drogambulancia intézményvezetője

Betekintés az előadások témáiba (részletek az előadásokból):

Jászberényi Ágnes Csoportvezető Gyermekjóléti Csoport:

- A Gyermekjóléti Csoport 1997. november 1-jétől látja el feladatait, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Tv. (továbbiakban Gyvt.), illetve a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelete (továbbiakban 15/1998. (IV.30.) NM rendelet) alapján.
- A jogszabályban meghatározott alapfeladatain túl, 2008.10.31-től ellátja a gyermekjóléti központ speciális feladatait is (utcai és lakótelepi szociális munka, készenléti ügyelet, kórházi szociális munka, kapcsolattartási ügyelet), továbbá a Somogy megyében tevékenykedő gyermekjóléti szolgálatokkal kapcsolatos módszertani tevékenységet.

Igazolatlan hiányzásról szóló jelzési kötelezettség:

- A nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet (továbbiakban Nevir) 20.§ (3) bekezdése alapján, ha a távolmaradást nem igazolják, a mulasztás igazolatlan. Az iskola köteles a szülőt és a tanuló kollégiumi elhelyezése esetén - amennyiben a kollégium nem az iskolával közös igazgatású intézmény - a kollégiumot is értesíteni a tanköteles tanuló első alkalommal történt igazolatlan mulasztásakor, illetve ha a nem tanköteles, kiskorú tanuló igazolatlan mulasztása a tíz órát eléri. Az értesítésben fel kell hívni a szülő figyelmét az igazolatlan mulasztás következményeire. Ha az iskola értesítése eredménytelen maradt, és **a tanuló ismételten igazolatlanul mulaszt, az iskola a gyermekjóléti szolgálat közreműködését igénybe véve megkeresi a tanuló szülőjét.**
- A Nevir 20.§ (4) bekezdése szerint, ha a gyermek a közoktatási törvény 24. § (3) bekezdése alapján vesz részt óvodai nevelésben, és egy nevelési évben hét napnál többet mulaszt, illetve ha a tanköteles tanuló igazolatlan mulasztása egy tanítási évben eléri a tíz órát, az óvoda vezetője, az iskola igazgatója - értesíti a gyermek tényleges tartózkodási helye szerint illetékes jegyzőt és a gyermekjóléti szolgálatot. Az értesítést követően a gyermekjóléti szolgálat az óvoda, illetve az iskola és szükség esetén a kollégium bevonásával haladéktalanul **intézkedési tervet készít,**
- melyben a mulasztás okának feltárására figyelemmel meghatározza a **tanulót veszélyeztető és az igazolatlan hiányzást kiváltó helyzet megszüntetésével, a tanulói tankötelezettség teljesítésével kapcsolatos, továbbá a gyermek, tanuló érdekeit szolgáló feladatokat.**
- **A Nevir 20.§ (5) bekezdését** figyelembe véve, ha a tanköteles tanuló igazolatlan mulasztása **egy tanítási évben eléri a harminc órát, az iskola ismételten tájékoztatja a gyermekjóléti szolgálatot,** amely közreműködik a tanuló szülőjének az értesítésében. Ha a tanköteles tanuló igazolatlan mulasztása egy tanítási évben eléri az ötven órát, az iskola igazgatója értesíti a gyermek tényleges tartózkodási helye szerint illetékes jegyzőt.

Gyermekjóléti Szolgálat feladatai:

- **10** órát meghaladó igazoltan hiányzásban érintett gyermek családjának és a jelzést küldő oktatási intézmény felkeresése- intézkedési terv készítése
- **30** órát meghaladó igazolatlan hiányzásban érintett gyermek családjának felkeresése – gondozási nevelési terv készítése
- **50** órát meghaladó igazolatlan iskolai hiányzás esetén (kötelező védelembé vétel és az iskoláztatási támogatás felfüggesztése): a hiányzásban érintett gyermek családjának 15 napon belüli felkeresése (+ pénzfelhasználási terv készítése, eseti gondnok személyére vonatkozó javaslatétel), részvétel a védelembé vételi tárgyaláson és az iskoláztatási támogatás felülvizsgálatban való közreműködés, védelembé vétel melletti családgondozás). Az iskoláztatási támogatás felfüggesztésével érintett gyermek egyéni gondozási-nevelési tervének tartalmaznia kell *a tankötelezettség teljesítésének előmozdítása érdekében szükséges feladatokat, így különösen a közoktatási intézményben igénybe vehető, a gyermeknek a felzárkóztatását célzó foglalkozásokon, fejlesztő foglalkoztatáson, képesség-kibontakoztató felkészítésen való részvételének biztosítására irányuló intézkedéseket.*

Magántanulói jogviszony:

- A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (továbbiakban közoktatási törvény) 7. § (1) bekezdése alapján, a tankötelezettség - a szülő választása alapján - iskolába járással vagy magántanulóként teljesíthető.
- A közoktatási törvény 7.§ (2) bekezdése szerint, ha az iskola igazgatója vagy a gyámhatóság, illetve a gyermekjóléti szolgálat megítélése szerint a tanulónak **hátrányos**, hogy tankötelezettségének magántanulóként tegyen eleget, vagy az **így elkezdett tanulmányok befejezésére nem lehet számítani**, köteles erről értesíteni a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes önkormányzat jegyzőjét. A jegyző dönt arról, hogy a tanuló milyen módon teljesítse tankötelezettségét. Hátrányos helyzetű tanuló esetén az iskola **igazgatójának a döntéséhez be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét.**
- A Nevir 23. § (1) bekezdését figyelembe véve, ha a tanuló - szülőjének a közoktatási törvény 7. § (2) bekezdésében szabályozott választása alapján - a tankötelezettségének magántanulóként tesz eleget, az erről való **bejelentést követő öt napon belül az iskola**
- **igazgatója beszerzi a tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes gyermekjóléti szolgálat véleményét annak eldöntésére, hátrányos-e ez a megoldás a tanulónak.** A gyermekjóléti szolgálat tizenöt napon belül köteles megküldeni véleményét.

Battyányi Beáta Irodavezető helyettes K.M.J.V. Polgármesteri Hivatal Szociális és Gyermekvédelmi Iroda

Jegyzői gyámhatóság iratforgalma 2010 évben 24000 fölött alakult, mely tevékenységet négy munkatárs végzi.

Iskoláztatási támogatás felfüggesztéséről:

Az Iroda szakmai megbeszélésekkel (általában az iskolák és középiskolák gyermekvédelmi felelőseivel és igazgatóival), továbbá szakmai anyagok kiküldésével segítette a jogszabály gyakorlati alkalmazásának bevezetését.

Fontos:

- Az oktatási intézmények részéről ne 70 óra igazolatlan hiányzás után történjenek meg a jelzések.
- Az 50 órás hiányzás jelzésével együtt az iskolák küldjék meg minden esetben a tankötelezettség teljesítésének előmozdítására vonatkozó javaslatukat.
- Nyolc esetben már megtörtént a felülvizsgálat is, a felfüggesztést kivétel nélkül fent kellett tartani.
- Nem visszatartó erő az iskoláztatási támogatás felfüggesztése.
- 2011-es jogszabály változás visszaállította magántanulóság esetén is az iskoláztatási támogatásra való jogosultságot. Fontos lenne, hogy az oktatási intézmények értesítsék a Hatóságot a magántanulóvá válásokról.

Védelembe vétel:

- A védelembe vett gyermekek száma 2009-ről 2010-re 46 fő növekedést (129-ről-175 főre) mutat.
- A növekedés legfőbb okai: magatartási problémák, iskolai hiányzások
- Nagyon fontos az időben történő jelzés a magatartási problémákról a gyermekjóléti szolgálat és hatóság felé, mert ekkor még van esély a problémák megoldására.
- 2010 évben 20 gyermek védelembe vétele szűnt meg, illetve 70 új védelembe vételre került sor.
- 2010 – jogszabályváltozás (2 éven túli védelembe vételről) 15 esetben más gyermekvédelmi intézkedésre került javaslat tétel.

Utcai ellenőrzés:

Utcai ellenőrzés keretében a gyámhatóság és a rendőrség munkatársai közösen heti rendszerességgel térképezik fel a csellengő gyermekeket. Figyelemre méltó tapasztalat, hogy már a délelőtti órákban italmérő helyen találják a fiatalokat.

Agócs Attila Igazgató (Építőipari, Faipari Szakképző Iskola és Kollégium)

Az iskolai hiányzások alakulása a megváltozott törvényi szabályozás tükrében

Konstruktív alkalmazkodás...

- 1988 - 2 éves, speciális szakiskolai osztály indítása
- 1992 - Előkészítő 9-10. osztály indítása
- 2003 - SZFP I. programhoz való csatlakozás
- 2004 - Labdarúgó sportosztály indítása
- 2005 - TISZK tagja
- 2010 - „Előrehozott” (alternatív) szakképzés indítása

Törvényi szabályozás I.

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvényt (továbbiakban: Cst.), valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló **1997. évi XXXI.** törvényt (továbbiakban: Gyvt.) a tankötelezettség teljesítésével összefüggésben módosító 2010. évi LXVI. törvény (továbbiakban: LXVI. törvény) 2010. augusztus 30-ai hatállyal bevezette **az iskoláztatási támogatás jogintézményét.**

Az új jogintézmény célja a tankötelezettség teljesítésének, ezáltal a gyermek helyes irányú fejlődésének elősegítése. Ennek értelmében „a gyermek nevelésével, iskoláztatásával járó költségekhez az állam havi rendszerességgel járó nevelési ellátást vagy iskoláztatási támogatást (a továbbiakban együtt: családi pótlékot) nyújt.” (Cst. II. fejezet, 6. § (1) bek.)

Törvényi szabályozás II.

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 15. §-a értelmében „ha a tanköteles gyermek a közoktatási intézmény kötelező tanórai foglalkozásai tekintetében **igazolatlanul mulaszt,** a közoktatási intézmény igazgatójának jelzése alapján a gyermek lakó-, vagy tartózkodási helye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzője gyámhatóságként eljárva

- a) az adott tanévben igazolatlanul mulasztott **tizedik** kötelező tanórai foglalkozás után végzéssel felhívja az iskoláztatási támogatás jogosultját a b) pontban meghatározott jogkövetkezményekre,
- b) az adott tanévben igazolatlanul mulasztott **ötvenedik** kötelező tanórai foglalkozás után – amennyiben a védelembe vétel még nem áll fenn – elrendeli a gyermek védelembe vételét, továbbá a teljes összegű iskoláztatási támogatás.

Törvényi szabályozás III.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet 20.§ (6) bekezdése alapján, ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen

- a) a közoktatási törvény 8. §-a (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott iskolai nevelés-oktatás általános műveltséget megalapozó szakaszában a **kettőszázötven tanítási órát,**
- b) a közoktatási törvény 8. §-a (1) bekezdésének d) pontjában meghatározott iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában az **elméleti tanítási órák húsz százalékát,**

A szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény 24. § (3) bekezdését figyelembe véve, ha a tanulónak a gyakorlati képzésről való igazolt és igazolatlan mulasztása egy tanévben meghaladja a **gyakorlati képzési idő (óraszám) húsz százalékát,** a tanuló tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja. Ha a gyakorlati képzést tanulószerveződés keretében gazdálkodó szervezet végzi, az évfolyam megismétléséhez a gazdálkodó szervezet hozzájárulása is szükséges.

Iskolánkban alkalmazott nyomtatványok

- felszólító levél a szülőnek igazolatlan hiányzás esetén
- levél a gyermekjóléti szolgálatnak
- levél a jegyzőnek 10 óra igazolatlan hiányzás felett
- levél a jegyzőnek 50 óra igazolatlan hiányzás felett

2010/2011-es tanévben kipostázott értesítések (db)

Szülői értesítés:	506
Gyermekjóléti Szolgálat:	68
Vidéki jegyzőknek értesítés:	139
<u>Városi jegyzőknek értesítés:</u>	<u>95</u>
Mindösszesen:	808 (~500.000,- Ft)

Az ösztöndíjas szakmáknál a tanulmányi eredmény egy tanév elteltével érezhetően javult. Az ösztöndíj hatására kisebb az igazolatlan hiányzás aránya.

Következtetések:

- Az igazolatlan mulasztások száma csökkent ebben a tanévben.
- Az ösztöndíj motiváló hatása a mulasztásokra.
- Az „előrehozott” szakképzésben (induló évfolyam) tízszeres volt az igazolatlan mulasztás a hagyományos szakképzéshez képest.
- Nagykorú, de tanköteles tanulók igazolatlan mulasztása továbbra is probléma.
- Magántanulók száma folyamatosan nő a tanév során.

Nagyné Korenika Magdolna Gyermekvédelmi koordinátor Kodály Zoltán Központi Iskola

Miért magántanulók?

A szülő kérésére a tanuló:

- betegsége miatt
- túlkoros a közösségben
- nem tud alkalmazkodni a közösségi szabályokhoz – családok szokásai
- szökésben van

Magántanulók ellátása

- Tanulóknak rendszeres konzultáció biztosítása a gyermekvédelmi felelősök segítségével
- Pedagógusok önkéntes felajánlása
- Központi iskolában pedagógiai asszisztens
- Napkerék Egyesület – felkészülés segítése
- Cigány Kisebbségi Önkormányzat
- Magyar Vöröskereszt Somogy Megyei Szervezete

A mulasztás csökkentésének intézményi eszközrendszere

- Tanév elején a szülők tájékoztatása szóban, írásban
- Családlátogatások
- Felszólítás írásban
- Iskolapszichológussal konzultáció
- Délutáni foglalkozások
 - napközi, tanulószoba
 - szakkörök,
 - fejlesztő-, felzárkóztató egyéni foglalkozások

Javaslatok a további munkához:

- Javítani a családgondozók, esetfelelősök és az iskolai gyermekvédelmi felelősök személyes kapcsolattartását
- Kölcsönös kezdeményezésű eszmegbeszélések, szakmai konzultációk szervezése az érintett segítőkkel - team munka

Dr Riedel Tamás Hivatalvezető K.M.J.V. Polgármesteri Hivatal Gyámhivatala

Gyámhivatali feladatok az igazolatlanul hiányzó – nevelt gyermek esetén

A jegyzői gyámhatóság az iskola igazgatójának jelzését továbbítja a gyermekvédelmi szakszolgálat számára a gyámi tevékenység szakmai segítése, ellenőrzése érdekében.

Ezen esetben hatósági eszközzel a gyámhivatal rendelkezik, mert a Csjt. 103. § (1) bekezdése alapján „a gyám működésében a gyámhatóság rendszeres felügyelete és irányítása alatt áll.”

Gyámhivatali eszközök a gyám tevékenységével kapcsolatban

- Soron kívüli jelentésre felhívás a gyermek helyzetéről
- Gyám jogkörének korlátozása
- Gyám intézkedéseinek megváltoztatása
- Kiskorú beleegyezésével más életpálya kijelölése (gyám akaratáról eltérően)
- Gyám tisztségéből való felfüggesztése, felmentése, elmozdítása

Gyámhivatali feladatok az igazolatlanul hiányzó – családjában élő – gyermek esetén

- Az összegyűlt iskoláztatási támogatás egy összegben, természetben történő felhasználása a támogatás felfüggesztésének megszüntetésekor;
 - Gyámhivatal megkeresése gyámhatósági fenntartásos betétben való elhelyezés érdekében;
- Ezen lehetőségekről a jegyzői gyámhatóság dönt.

A gyámhatósági fenntartásos betét főbb szabályai

Betét fajtái

- Gyámhatósági fenntartásos betétkönyv
- Gyámhatósági fenntartásos forint folyószámla
- Gyámhatósági fenntartásos devizaszámla

Betétnyitás helye

- Hitelintézetnél a törvényes képviselő által szabadon kiválasztott bank bármely fiókjában

Betétben elhelyezett pénz felhasználása

- A gyermek kiskorúsága idején csak a törvényes képviselő jogosítható fel rendelkezésre:
 - értékpapírba, kötvénybe, ingóba vagy ingatlanba
 - kivételesen képességfejlesztésre (pl.:sport)
- Nagykorúvá válás után a fiatal felnőtt szabadon rendelkezik a pénzzel

Gyurka Adrián Főelőadó Bűnügyi Osztály Megelőzési Csoport

A Kaposvári Rendőr főkapitányságon 4 fő foglalkozik bűnmegelőzéssel (körözöttek, eltűntek). A rendőrség munkatársai az oktatási intézményekben preventív előadásokat tartanak. A tapasztalatok alapján azokba az iskolákba – ahová eljutottak csökkent a problémák száma.

Statisztika:

Fiatalkorú bűncselekvők 2009 évben 133 fő, 2010 évben 172 fő, mégis konkrét ügyekben javuló a helyzet.

Csellengő fiatalok:

1. Iskolából való hiányzások

2. Hétvégi szórakozó helyeken való részvétel
 - Utcai szociális munkával a csellengések visszaszorítása.
 - Hétvégi szórakozó helyeken való odafigyelés – még nem mutatkozik javulás
 - A hétvégi rongálások, garázdálkodások a hétvégi szórakozáshoz kötődnek
 - Leggyakoribb az alkoholfogyasztás (a kábítószer, drog csak kevés) de a fiatalok mindig kitalálnak „valamit”.

Feladat: Péntek, szombaton a szórakozó helyeken való ellenőrzésre kell koncentrálni.

Dr. Futó Katalin – Somogy Megyei Drogambulancia intézményvezetője

Egyéni ambuláns, pár-, család-, és csoportos terápiás formában elérhetőek minden Somogy megyei érintett számára.

Előzetes bejelentkezés alapján várják a klienseket, hozzátartozókat. Ha a jelzőrendszerből történik delegálás, akkor az illetékes kolléga telefonos jelzését szívesen fogadjuk.

Az állapotfelmérést követően a szakmai stáb a kliens aktuális állapotának megfelelően javasolja azt az ellátási formát, amit a szerhasználó szomatikus, pszichés és addiktológiai állapota indokol.

Ez azt jelenti, hogy adott esetben szűrésekre, alacsonyküszöbű szolgáltatásokba, rehabilitációs központokba vagy más egészségügyi, illetve szociális intézménybe irányítjuk a klienst.

A drogambulancia működését a Hírlevél további fejezetében részletesen ismertetjük.

Szerkesztette: Solymosi Mária
SzocioNet DDRMHSZK módszertani szaktanácsadó

**BEMUTATKOZIK AZ INDIT
KÖZALAPÍTVÁNY, „TÜKÖR” SOMOGY MEGYEI
DROGAMBULANCIA ÉS KAPOSVÁR
SZENVEDÉLYBETEGEK NAPPALI ELLÁTÓJA**

Ellátásunk a társadalombiztosítás által finanszírozott, az egyén számára ingyenes. Orvosi beutalóra nincs szükség.

Lehetőségeink részletesen:

Állapotfelmérés:

Beszélgetés az aktuális problémákról, a kliens életének eddigi szakaszairól, szerhasználatáról, stb. Szükség esetén testi és laboratóriumi vizsgálatok. A pontos állapotfelmérés a további lépések megtervezéséhez feltétlenül szükséges.

Tanácsadás/Motivációs interjú:

Szerencsés esetben már akkor megtörténhet az első találkozás, amikor még nincs komoly baj. Ilyenkor 1-2 beszélgetés, tanácsadás, a veszélyek ismertetése is hozhat eredményt. A terápiák lényeges része a motiváció felkeltése, éber tartása. A korai kezelésbe-vétel hatékony eszköze lehet a szerhasználattal kapcsolatos problémák kezelésének.

Detoxifikáció:

Fizikai függőséget is kialakító szereknél szükséges gyógyszeres kezelés.

Intenzív ambuláns terápia:

Pszichoterápiás módszerek és gyakran gyógyszeres terápiák ötvözése, hetente legalább 1 alkalommal. A legkülönbözőbb függőségek, a szerhasználat következményeként, vagy attól függetlenül kialakuló pszichés (lelki) problémák kezelésében tudunk segítséget nyújtani.

Elterelés:

A hazánkban-érvényben lévő törvényi szabályozás értelmében a csekély mennyiségben elkövetett kábítószerrel való visszaélés vétsége esetén az ügyészség 6 hónapos kezelést rendelhet el.

Ambulanciánk a hozzánk forduló szerhasználók állapotfelmérését követően az alábbi kezelési formákat tudják megajánlani:

- kábítószer-függőséget gyógyító kezelés
- kábítószer-használatot kezelő ellátás
- megelőző-felvilágosító szolgáltatás (csoportban is).

Családterápia:

A szenvedélybetegségek hátterében az esetek többségében családi terheltség, családi konfliktusok állnak, ezért a probléma kezelése ezen a szinten is hatékony lehet. Elsősorban fiatalok szerhasználók esetében tartjuk indokoltnak az egész család bevonását a kezelésbe.

Szociális munka:

A kezelésbe jelentkező szerhasználók gyakran nem rendelkeznek kellő információkkal a szociális ellátórendszer működéséről. Szociális munkatársaink feladata, hogy ezekről az ellátási formákról informálják a hozzánk fordulókat, motiválják a kezelési formák igénybevételére, adott esetben delegálják más ellátó helyre, illetve az állapotfelmérés során a szociális szempontú adatfelvétel is megtörténjen.

Delegálás:

Az állapotfelmérést követően a szakmai stáb a kliens aktuális állapotának megfelelően javasolja azt az ellátási formát, amit a szerhasználó szomatikus, pszichés és addiktológiai állapota indokol. Ez azt jelenti, hogy adott esetben szűrésekre, alacsonyküszöbű szolgáltatásokba, rehabilitációs központokba vagy más egészségügyi, illetve szociális intézménybe irányítjuk a klienst.

Konzultáció:

Az addiktológiai konzultáció komplex ellátást jelent, melynek során a szakember a kliens szociális, egészségi, pszichés állapotát, szerhasználati szokásait figyelembe véve egyéni kezelési tervet dolgoz ki és a szakmai team más tagjaival (pszichiáterekkel, pszichológusokkal) egyeztetve, egyéni, vagy szükség esetén csoportos formában nyújt segítséget.

Jelenleg egy ambuláns serdülő csoport is működik a Nappali Ellátóban, melyben pszichoedukatív és személyiségfejlesztő elemek mellett a devancia prevenciót tűztük ki célul. Egy másik csoport szervezése is megkezdődött a nagy igényekre való tekintettel, mely egyelőre nyitott és így csoporttagok jelentkezését várjuk, kéthetente kedden 14:00 órakor lesz, kezdés: 2011.03.29-e. (A Nappali Ellátó egy épületben van a Drogambulanciával.)

A SzocioNet hálózatával együttműködve egy hozzátartozói csoportot is tervezünk (Futó Katalin-Jakab Júlia), a kényszeres segítőknek szóló, spirituális lépések használatával – ezt még nem tűztük ki.

Két kollégánk (Jakab Júlia és Dr. Trábert Attila) kéthetente hétfőn négy órában dolgozik egyéni és csoportos formában a Siófoki Családsegítőben (Batthyány u. 46.). Ez a szolgáltatás elsősorban a siófoki kistérségbeliek számára elérhető, jelenleg már eléggé zsúfolt. Emiatt, aki teheti, azt az érdemi ellátás érdekében inkább Kaposváron fogadjuk.

Munkatársaink:

Drogambulancia:

- *Dr. Futó Katalin – pszichiáter , ambulancia vezető*
- *Dr. Trábert Attila – pszichiáter*
- *Jakab Júlia – pszichológus*
- *Katona Éva – ifjúságsegítő, adminisztrátor*

Nappali ellátó:

- *Vörös Ildikó – mentálhigiénikus, nappali ellátó vezető*
- *Pór László – szociális segítő*
- *Kovács Judit – szociális segítő*
- *Wolf Róbert – szociális segítő*

Elérhetőségek:

- *„TÜKÖR” Somogy Megyei Drogambulancia és Kaposvár Szenvedélybetegek Nappali Ellátója*
- *Cím: 7400 Kaposvár, Béke u. 47.*
- *Telefon: 82/511-634*
- *Fax: 82/511-634*
- *Email: tukor@indit.hu*

Nyitvatartási idő:

- *Hétfő-csütörtök: 8-16 óráig*
- *Péntek: 8-15 óráig*

Előzetes bejelentkezés alapján várjuk a klienseket, hozzátartozókat. Ha a jelzőrendszerből történik delegálás, akkor az illetékes kolléga telefonos jelzését szívesen fogadjuk.

„TÜKÖR” Somogy Megyei Drogambulancia és Kaposvár Szenvedélybetegek Nappali Ellátója munkatársai

ESETISMERTETÉS: AVAGY „AZ UTOLSÓ ESÉLY”

A gyermek 15 éves. A családdal történő kapcsolatfelvételre az iskolától érkezett jelzést követően került sor, miszerint a gyermek nem jelent meg a tanórákon. Az iskola által küldött jelzéssel egy időben az édesanya is felkereste a Gyermekjóléti Csoportot. Segítséget kért lánya magatartás problémái – szófogadatlan viselkedése, iskolai hiányzásai, alkoholfogyasztása miatt. A jelzést követően a családgondozó gondozásba vette a gyermeket az önkéntes együttműködésen alapuló családgondozás keretein belül.

Az édesanya egyedül nevelte fel lányát, az apa nem vett részt a család életében, a kiskorú nevelésében. Havi rendszerességgel magas összegű gyermektartás díjat fizetett gyermeke után az anya számára.

A gyermek és az édesanyja albérletben éltek. A két szobás lakás jól felszerelt, rendben tartott, a kiskorú számára megfelelően felszerelt külön szoba, Internet használat biztosított. A lány

rendszeresen használta a számítógépet, nem tanulási céllal.

A családgondozónak a család életében történő megjelenésére, a kiskorú felháborodással reagált. Szerinte nincs szükségük segítségre, azért nem jár iskolába, mert nem akar.

Az anya azonban elkeseredett volt, tehetetlennek érezte magát. Elmondta, hogy nem tud hatni lányára, aki nem fogad szót neki. A családgondozó jelenlétében a kiskorú nyomdafestéket nem tűrő szavakkal illette az édesanyját, kiabált vele, provokálta. A családgondozó kérdéseire a fiatal lány nevetve, vállvonogatással -, vagy egyáltalán nem válaszolt. Az egyénigondozási-nevelési tervben rögzítetteket nem tartotta be.

A családgondozó felajánlotta pszichológusi segítségadás lehetőségét is a család számára. Az anya egy ízben megjelent a pszichológusnál az előre megadott időpontban, de lánya ezt teljesen elutasította.

A családgondozóval való rendszeres kapcsolattartás ellenére a lány továbbra sem járt iskolába, valamint magatartásán sem változtatott. A családgondozó által megfogalmazott problémákat nem vette komolyan, nem érezte cselekedetei súlyát, következményeit. Az anya próbálkozásai lánya magatartásának változtatására sikertelennek bizonyultak. Az édesapa továbbra sem vett részt érdemben a lánya nevelésében. Ténykedése ezzel kapcsolatosan arra korlátozódott, hogy időnként megjelent a családnál, elmondta negatív, elítélő véleményét a gyermek és annak anyja életvitelével kapcsolatban, majd ezt követően ismét eltűnt egy időre.

A Gyermekjóléti csoport, a családgondozás megkezdését követő második hónap végén javaslatot tett a kiskorú védelembe vételére.

A kiskorú a védelembe vételét követően sem változtatott magatartásán. A szülők, lányukat irányítani képtelenek voltak, az apa és az anya közötti, - gyermekük életvitele miatti konfliktusok állandósultak.

A gyermek és a családgondozó közötti bizalmi kapcsolat erősödni látszott, a kiskorú számos, szülei nézve terhelő információt osztott meg a segítővel, azonban minden alkalommal kikötötte, hogy az információkat a családgondozó ne fedje fel a szülőknek.

A lány sokat beszélt többek között a saját gyermekkoráról a családgondozónak. Elmondta, hogy édesanyja gyermekkorában több alkalommal kísérelt meg öngyilkosságot, egy esetben az ő jelenlétében. Ekkor a kiskorú 9 éves lehetett, ő értesítette a mentőket, és az édesanya akkori barátjánőjét. Elmesélte továbbá azt is, hogy szülei konfliktusai, amíg együtt éltek (kb. kisiskolás koráig), állandóak voltak. Az édesapának az édesanya mellett rendszeresen kapcsolatai voltak, - esetenként több is. Az apa, az aktuális partnereit a család otthonába is felvitte, ahol a gyermek szobáját használta találkozási lebonyolítására – miközben a gyermek és édesanyja a másik szobában tartózkodtak. A családgondozó meghallgatta a kiskorút, és rendre elmondta neki, hogy a pszichológus segíthetné őt, ezen történések feldolgozásában. A kiskorú minden konzultáció végén megígérte, hogy a következő alkalommal a pszichológushoz, és az iskolába is elmegy.

Ám a bizalmi kapcsolat ellenére, a lány az iskolába továbbra sem tette be a lábát, a pszichológust nem kereste fel, alkoholfogyasztásán, felnőttekkel szembeni provokatív viselkedésén nem változtatott. További problémát okozott, a lány rendszeres füves cigaretta használata, aminek alkalmankénti használatát a kiskorú és az édesanyja is elismerte.

Az édesapa a családgondozó és a gyermek közötti, segítő tevékenységre korlátozódó kapcsolatot

nem nézte jó szemmel, véleménye szerint a családgondozó a gyermeket folyamatosan a szülők ellen hangolta, ezért nem tudnak hatással lenni rá.

A gyermekjóléti csoport, következő lépésként, kérte a védelembé vételi határozathozatalt követő második hónapban az illetékes hatóságot, hogy figyelmeztesse a családot, különösképpen a kiskorút, a védelembé vételi határozatban előírt magatartási szabályok betartásának jelentőségére. Az ezzel kapcsolatos gyámügyi tárgyaláson a kiskorú azt kérte, hogy a kirendelt családgondozó segítse őt kollégiumi férőhelyhez jutni. Kérését azzal indokolta, hogy sem az édesanyjánál, sem az édesapjánál nem érzi jól magát, valamint, hogy jobban eleget tudna tenni a kötelezettségeinek, ha szülei egymás közötti konfliktusaitól távol maradhatna. Ezzel a lány édesanyja is egyet értett.

Mivel a gyermeknek az iskolai hiányzásai miatt jelentős hiányosságai keletkeztek a tananyag elsajátítására vonatkozóan, ezért a családgondozó felajánlotta az egyik egyesület segítségét korrepetálás tekintetében. Az első találkozóra az egyesülethez a lány a családgondozóval együtt elment, a következő időpontra és többet egyáltalán nem.

A kollégiumi elhelyezését követően a kiskorú továbbra sem változtatott magatartásán. Az iskolába többnyire nem ért oda, ha elment, akkor sem arra a tanórára, ami órarendje szerint lett volna, hanem egy másikra (pl.: testnevelés óra helyett informatika órára). Az iskola házirendjét, a szabályokat egyáltalán nem tartotta be.

A gyermekre vonatkozóan a kollégiumból is negatív visszajelzések érkeztek folyamatosan a családgondozóhoz. A tanórákat nem látogatta, maga körül nem tartott rendet, éjszakánként többször kiszökött.

A kollégiumba való beköltözést követően a fiatal lány sokat fogyott, érzelmileg sokkal labilisabb lett, mint addig volt. Az édesanyjával a kapcsolata a kollégiumi elhelyezés ellenére is szoros maradt, édesapja pedig hetente több alkalommal kereste fel gyermekét a kollégiumban.

A családgondozó jelenlétében egy esetben, apa és gyermeke között hangos veszekedés tört ki. Az apa ki akarta venni haladéktalanul a lányát a kollégiumból, arra hivatkozva, hogy az ott cigarettázik és fiúzik. Az apa kiabált a lánnyal, intoleránsan bírálta annak ruházódását, barátait, étkezési szokásait is. A kiskorú pedig sírva kiabálta vissza az apjának, hogy gyűlöli őt, és hogy inkább megszökik, de hozzá nem megy lakni.

A továbbiakban mind a családgondozó, mind a kollégiumi csoportvezető folyamatosan próbált segítséget nyújtani a kiskorúnak, hogy viselkedésén változtatni tudjon. A családgondozó a gyermek számára időpontot beszélt meg a gyermek ideggondozó pszichiáterével. Azonban a megadott időpontra nem ment el.

A gyermeknek magatartási problémái miatt, egy fegyelmi tárgyalást követően, el kellett hagynia a kollégiumot, így hazaköltözött az édesanyjához.

A továbbiakban a gyermek és a családgondozó kapcsolata rohamosan romlani kezdett.

A kiskorú a családgondozóval megbeszélte időpontokon nem jelent meg, alkohol fogyasztása, kimaradozó életvitele súlyosabb formákat öltött.

Az édesapa szorosabbra fűzte kapcsolatát a gyermek anyjával és a lányával, heti több alkalommal találkozott velük. Élesen bírálta a családgondozó addigi ténykedését, meggyőződése volt, hogy a lány a családgondozó közreműködése miatt tart ott, ahol.

A család együttműködése a családgondozóval ezt követően nagyon ellentmondásosan alakult. Sem a szülők, sem a kiskorú nem kereste többet a családgondozót. Ha a családgondozó felkereste a családot a családlátogatás során, a lány viselkedése nagyon ellenséges, magatartása provokatív volt.

A védelemben vétel eredménytelensége következtében a gyermekjóléti csoport javaslatot tett a kiskorú átmeneti nevelésbe vételére.

Még az eljárás lefolytatása alatt a lány öngyilkosságot kísérelt meg, édesanyja gyógyszereit vette be. A gyámhivatalt a családgondozó minderről időben tájékoztatta, továbbá az eljárás lefolytatásának a végéig fenntartotta a gyermek átmeneti nevelésbe vételére történő javaslatát.

Az átmeneti nevelésbe vételi eljárás lefolytatásával kapcsolatos, gyámhivatali meghallgatáson az édesapa úgy nyilatkozott, hogy vállalja gyermeke nevelését, saját háztartásában történő gondozását. Az édesapa kifejtette, hogy lánya magatartása a negatív környezetnek tudható be, ezért ő kiemeli ebből a közegeből oly módon, hogy más városba költözik vele.

Az apa elmondta, hogy az előkészületek megtörténtek, albérletet, befogadó iskolát találtak. A gyámhivatal az apa ígéretére való hivatkozással, megszüntette az átmeneti nevelésbe vételi eljárást.

Az átmeneti nevelésbe vételi eljárás megszüntetését követően az apa a gyermekével való elköltözését a tanév kezdésére ígérte, azonban ezen ígéretének a tanév megkezdésig nem tett eleget. A lányt továbbra is az édesanyja nevelte, aki a tankötelezettségének sem tett eleget. Napjait internetezéssel töltötte, estéit bulizással. Az édesanyja többször kereste fel a családgondozót, a kétségbeesés szélén állt. Elmondta, hogy lánya viselkedése nagyon ijesztő a számára, fél tőle. A kiskorú dühkitörései, kiabálása, tárgyakkal való dobálózása az őt körülvevő embereket megcélozva, rendszeres az életükben. Amikor nem ezt a viselkedést mutatja, akkor depressziós tüneteket produkál, folyamatosan sír, vagy passzívan fekszik az ágyában egész nap. Az édesanyja ezért fél attól is, hogy lánya megismétli korábbi öngyilkossági kísérletét. Az édesapa továbbra is, ad-hoc módon volt jelen az életükben, számítani nem lehetett rá. A családgondozó felhívta a figyelmét a szülőnek, hogy lehetőségében áll lemondania a szülői felügyeleti jogáról, azonban ezt az édesanyja, félve lánya viselkedésétől, nem merte megkísérelni.

A családgondozóval való személyes találkozástól a gyermek teljesen elzárkózott, valamint részéről ismét felmerült a drog használat lehetősége.

A gyermek drog problémáinak megoldása érdekében a családgondozónak néhány alkalommal sikerült találkozót összehoznia a drogambulancián dolgozó pszichológus szakember és a kiskorú között. Az együttműködés, négy alkalom után szakadt meg, a kiskorú úgy döntött, többet nem kívánja igénybe venni ezt a fajta lehetőséget sem.

Mindezek alapján a Gyermekjóléti Csoport ismét javaslatot tett a kiskorú átmeneti nevelésbe vételére, családjából történő mielőbbi kiemelésre.

Az eljárás megindítását követően még két alkalommal kísérelt meg a lány öngyilkosságot, valamint a kemény drog használata rendszeressé vált az életében. Az édesanyja kísérletet tett arra, hogy lányát a megfelelő pszichiátriai kezeléshez juttassa oly módon, hogy kórházi pszichiátriai osztályon történő ellátás lehetőségét kereste. Miután az illetékes pszichiátriai osztály felajánlotta ezt a lehetőséget a lánynak, ő szóban utasította azt, ezért a kísérlet nem járt eredménnyel (az intézmény csak abban az esetben fogadta volna a kiskorút, ha önszántából vesz részt a terápián).

A kiskorú jelenleg intézményes keretek közt a szakellátás rendszerébe került elhelyezésre. Az átmeneti nevelésbe vétele óta csupán egy hónap telt el. A családgondozó megkeresésére a

gyermek gyámja úgy nyilatkozott, hogy „intézményen belül kezelhető a kiskorú”. Az édesapa rendszeresen látogatja, állítása szerint „mindent kész megtenni lánya érdekében”.

Az esetismertetést készítette:

Mosoniné Takács Orsolya SzocioNet DDRMH SZK családgyógyozó

Magántanuló

Problémás, magatartászavaros, szegény (roma) gyerekeknél a pedagógusok vagy a szülők (olykor a gyermekjóléti szolgálat) javasolni szokta a magántanulóvá válást. Ez azt jelenti, hogy a gyerek számára nem kötelező az iskolalátogatás, hanem a felsőoktatás levelező tagozatához hasonlóan alkalmankénti konzultációk, lecke feladások vannak, és a gyerek otthon, egyedül vagy a szülő segítségével tanulja meg azt, amit a többiek iskolába járva.

Első ránézésre ez a gyerek számára előnyös dolog, megszabadulhat az iskolába járás terhetől, ami fokozott nehézséget jelenthet akkor, ha az iskolai környezetben egyébként is peremhelyzetben van (magatartási problémák, szegénység, rossz tanulmányi eredmény, cigány származás stb. miatt).

Az ilyen gyerekeket piszkálják a kortársak, a pedagógusnak pedig sokszor megoldhatatlan szakmai problémát jelent a fegyelmezés, az integrálás és maga az oktatás is. A problémás gyerekekben ilyenkor mindenki az ellenséget látja, a szülőnek is kellemetlen, hiszen a tehetetlen pedagógus tőle várja a megoldást.

Ilyenkor jön a magántanulóvá válás gondolata, amit megváltásként él meg az összes szereplő, de ez a pillanatnyilag előnynek látszó történés hosszútávon semmi jóra nem vezet. Miért is? Az egyébként is peremhelyzetű gyerek számára az egyetlen "kiugrási lehetőség" az oktatásban, képzésben lenne, az iskolai végzettséghez köthető a későbbi sikeres munkavállalás, ami kiút a szegénységből. De az oktatási rendszer

nem pusztán "fejtágításra" való, hozzájárul a gyerek személyiségfejlődéséhez a pedagógus látásmódján, a kortárskapcsolatokon keresztül, tehát szocializációs közeg, és az iskolában szerezhető meg az az értékes kincs is, amit a szociológusok társadalmi tőkének neveznek. Ezek azok a kapcsolatok, barátságok, ismeretségek, melyek akkor és ott fontosak, és később is elkísérhetnek segítséget nyújtva számos probléma megoldásában.

Kedves Olvasó, biztosan Te is számtalan példát tudsz mondani a saját életedből, amikor egy-egy régi osztálytársad segítségét élvezhetted a felnőtt életben. (Pl. ügyintézésnél - az egyik osztálytársam a bankban/önkormányzatnál/APEH-nél dolgozik, majd megkérdezem, hogy van ez; egészségügyi probléma esetén - van egy orvos/nővér/gyógyszerész osztálytársam, kikérem a véleményét; munkakeresésnél - a volt osztálytársam is ilyen területen dolgozik, hátha tud ajánlani valamit...)

A magántanuló gyermek elveszíti a napi rutint, elszokik a korai felkeléstől, nem alakul ki a kötelességtudata, nem szocializálódik arra, hogy kedvtől függetlenül minden reggel el kell menni, teljesíteni kell, mert ez az élet rendje. Nem alakulnak ki társas kapcsolatai, nehéz fenntartani a

motivációját, egyedül nehezebb fejlődni, mint az osztályközösség húzóerejében.

Magányos, nehezen alkalmazkodó, tanulmányait abbahagyó és nem befejező gyerek lesz a magántanuló, aki később a munkahelyen - ha egyáltalán lesz neki - is problémákkal fog küzdeni.

A fentiek természetesen nem szólnak a súlyosan beteg gyerekekről, akik a kórházi járás miatt magántanulók, és nem szól az élsportolókról, művészekről, akiknek az iskola csupán oktatási szükségleteiket elégíti ki, minden mást egyéb tevékenységük során megkapnak.

http://szocialismunkas.freeblog.hu/categories/Csalad_gyerekek/

MEGJELENT A GYERMEKVÉDELEM NAGY KÉZIKÖNYVE

A gyermekvédelem nagy kézikönyve megjelenésének célja, hogy egy helyen legyen összegyűjtve minden olyan lényeges gyakorlati információ, amit a szélesen értelmezett gyermekvédelem területén tevékenykedőknek ismerniük kell.

A kézikönyv írása és szerkesztése során a szerzők mindvégig azt tartották szem előtt, hogy a kézikönyv nemcsak jogászoknak és gyermekvédelemben dolgozó szakembereknek szól, hanem pedagógusoknak, védőnőknek, orvosoknak, önkormányzati szakembereknek, szülőknek, és gyermekeknek egyaránt, akikre más-más feladat hárul. A gyermekvédelem kiváló elméleti és gyakorlati szakemberei által közösen írott könyv, az elvi alapok kifejtése során a Gyermekvédelmi törvény gyermeki és szülői jogokkal és kötelességekkel kapcsolatos rendelkezéseit, a más ágazathoz tartozó alapvető gyermekvédelmi tevékenységeket, a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátások körét dolgozza fel, majd ezt követően tárgyalja a gyermekvédelmi gondoskodás új rendszerét és eszközeit, végül a jelentős mértékben megújult gyámügyi szervezet és eljárás szabályait foglalja magában.

Aáry-Tamás Lajos, Böhm Éva, Csepeli Ágota, Filó Erika, Grád András, Gyurkó Szilvia, Heinerné Barzó Tímea, Kasza Mónika, Katonáné Pehr Erika, Mentuszné Terék Irén, Purda Zsuzsa, Somfai Balázs
Szerkesztő(k): Herczog Mária

Megjelent: 2011

Bolti ár: 19900 Ft + 5% áfa (20895 Ft)

http://complex.hu/gyermekvedelem-nagy-kezikonyve@70_1004_kiadvany.html